

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSdag, 10 MEI.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 9 Mei.

Aanstaanden Dingsdag hebben de verkiezingen plaats voor de Provinciale Staten. Wij hopen dat onze vrienden volijveriger dan ooit in de tegenwoordige omstandigheden, aan het verkiezingswerk deel nemen en hunne stemmen eenpariglijk zullen uitbrengen op de onderstaande kandidaten:

MR. E. J. ASSER.
MR. J. DE BOSCH KEMPER.
G. C. BOSCH REITZ.
MR. P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.
H. CROOCKEWIT.
MR. B. DONKER CURTIUS.
MR. W. J. C. VAN HASSELT.
MR. H. A. HARTOGH.
MR. M. DES AMORIE VAN DER HOEVEN.
J. LUDEN.
O. P. DE ROEPER, te Naarden.
MR. J. J. SPLITGERDER.
MR. H. NOEFFT VAN VELZEN.

Onderscheidene onzer vrienden in de Hoofdstad hebben ons hunne bevreemding te kennen gegeven, dat, terwijl morgen hier ter stede zeventien nieuwe leden van de Provinciale Staten van Noord-Holland moeten gekozen worden, de *Tijd* slechts een dertiental kandidaten ter benoeming aanbeveelt. Dit heeft daarin zijn grond, dat uit de drie kandidatenlijsten, welke in omloop zijn, in gemoede niet meer dan de dertien bovengenoemde kandidaten door den *Tijd* kunnen aanbevolen worden. De *Tijd* mag toch niet medewerken tot de benoeming van personen, die, in eenig opzigt, bijgedragen hebben tot miskenning of ontkenning van het goed regt der Katholieken. Overigens laat het zich, zonder verdere verklaring, van zelf begrijpen, dat, onder de tegenwoordige omstandigheden, de *Tijd* zich onthoudt van het stellen van eigene kandidaturen.

DE VERKIEZINGEN.

Wat moet er gedaan worden? Het antwoord van sommige lieden luidt: Redt Nederland en Oranje!

Is er voor Nederland en Oranje dan gevaar? Ja zeggen diezelfde lieden; want gij bestrijdt ons en onze vrienden. Wij, *Nederland en Amsterdamsche Courant*, wij hebben een van u uitgegaten, waarop met groote letters *Nederland en Oranje* te lezen staat. Die ons bestrijdt, bestrijdt derhalve *Nederland en Oranje*.

Kiezers, zoo spreken zij der menigte toe: wij zijn de vrienden des Konings en des Vaderlands. Koop bij ons «Oranje boven!» en wij zijn behouden. Dat gij dat niet; gaat gij Oranje boven! koop bij het «Oranje boven!» bij den heerman; dan is alles verloren. Want wij allen bezitten echte waar; wie bij den heerman ter markt gaat, is ons met zijn «Oranje boven» een gruwel.

Dit is het programma, waarmede blinde drijvers de verontruste menigte op het lijf vallen. Zij trachten, onder een masker van vaderlandsliefde en van koningsgezindheid, hunne baatzuchtige partijchap aan den man te brengen.

Wat is er van al dat noodgeschreeuw? Zijn Nederland en Oranje werkelijk bedreigd? Nu onmiddellijk? Neen. Maar in de toekomst? Ja!

Eenige aanzienlijken, van orthodoxen en liberalen stempel, hebben er zich, met of zonder afspraak, toegezet, om de Protestanten tegen de Katholieken in het harnas te jagen. Die toelag is gelukt. Men is er werkelijk in geslaagd, om de godsdienstige vete op straat te brengen en het 3/5 der bevolking tegen het overblijvend 2/5 in vijandschap post te doen vatten.

Was dat het doel? Neen, dat was slechts het middel. Het eigenlijke doel was eene politieke reactie. Men misbruikte alzoo het godsdienstig gevoel van den Protestant tot politieke inzichten. En ook daarin slaagde men aanvankelijk.

Wat hebben de mannen van den *Nederlander* en de *Amsterdamsche Courant* tot dus verre dan bewerkt? Twee zaken. Een felle sektheit, en een niet minder felle politieke partijchap hebben zij opgewekt.

Dat is het eenig resultaat, dat zij hebben geleverd. Een dezer twee rampen was in den toestand van Europa te veel. Maar dat men de twee bronnen van twist te gelijktijd in die hevige mate in 't leven heeft geroepen, zoo als wij dat zien gebeuren, dat gaat ons verstand te boven. Zoo ooit, dan is wel hier de gelijkenis blijkbaar, dat de blinden zich hebben opgeworpen tot leidlieden van blinden.

Wat zal het gevolg zijn, als men er in slaagt om door middel der bestaande godsdienstige opgewondenheid eene nieuwe politieke meerderheid tot stand te brengen? Ontwifelbaar en onvermijdelijk dit, dat én de godsdienstige vete zal worden bestendig, én de politieke tweedragt zal worden verlevendigd.

Nu vragen wij: Is het in het belang van Vaderland en Koning, dat in Nederland tweederlei gevaarlijke partijchap wordt gevoed? Is niet altijd godsdiensthaat gevaarlijk voor elk land? En wordt dat gevaar niet verdudd, zoo daarbij tevens de geweldigste politieke twisten worden aangevuurd? Wat moet men dan denken van het gevaar, waaraan Nederland en Oranje in de toekomst worden bloot gesteld? Is de toestand van Europa geruststellend? Of broeijen niet overal onvrede, vlammen? Waarom wapent zich Engeland? Waarom bejvert zich het Engelsche gouvernement om alle godsdienstige en politieke partijchap te sussen? Heelt men te Londen niet met dat doel alle aanzienlijke staatslieden van allerlei partijen, de Tories en Radikalen alleen uitgezonderd, in één ministerie vereenigd? — Men lette op België. Is men in België gerust voor de toekomst? Waarom gaat Koning Leopold zich naauwer bij de groote Mogendheden aansluiten? Doet men in België niet alle pogingen om in 't land elke felle partijchap zooveel mogelijk te weeren? — En zal men meenen, dat in Nederland zonder eenig gevaar godsdienstige en politieke twisten te gelijktijd kunnen en moeten worden verlevendigd? Dat de troon van Nederland ten spoedigste mag worden gesteld van partijzucht?

Zoo ooit dan is thans voor Nederland en Oranje behoefte aan de leus: *Eendragt maakt magt*. En zij, die zich in deze dagen voordoen als beschermers van Nederland en Oranje, terwijl zij op het eigen oogenblik het vaderland door de ergste twisten verdeelen, en den Koning in die twisten persoonlijk betrekken — zij zijn het, die Nederland en Oranje op het spel zetten.

Wat ons betreft, wij zullen en kunnen en mogen ons daartoe niet leenen.

Ons streven moet en zal zijn vrede en eensgezindheid aan te kweken, door erkenning en eerbiediging van aller regten. Hulde, trouw en liefde voor den Koning, niet naar de mate der partijchap, die zijn gevierden naam tracht te exploiteren tot partijzuchtige inzichten, maar naar de voor de zaak des vaderlands en naar de natuurlijke en edelen scherpst van elk met gezond Nederlanderschap gemoed.

Kiezers van Nederland! Wie zulke gevoelens aankleeft, biedt hem de hand! Vereenigt u. Trekt als één man ten strijde. Brengt een offer van uwe bijzondere gevoelens, van uwe bijzondere genegenheden, van uwe bijzondere vooringenomenheden. Vereenigt uwe stemmen op éénen en denzelfden kandidaat, die in uw distrikt door invloedhebbende kiezers zal worden aanbevolen. Dat niemand in deze dagen zich onthoude zijne stem uit te brengen. En dat allen voor Koning en Vaderland, ieder naar de mate van zijn invloed, werkzaam zijn om in het beslissend oogenblik de schaal te doen overslaan naar die zijde, waar vrede en eendragt staan tegenover twist en verdeeldheid.

De leus van de koalitie Vrede-Groen-van Dam is en blijft: *Oranje boven!* Die niet is met den *Nederlander*, met den *Fakkelt*, met prof. Vrede, met het *Goudsch Kronijkske*, met den *Amsterdammer*, dat is: met het ministerie-van Hall; die wordt geacht in zijn hart vijandig te zijn aan Oranje!

Het *Goudsch Kronijkske*, dat het *enfant terrible* is van de koalitie, gaat echter nog eene schrede verder. Hij commentarieert wat het *Oranje boven!* heet, hij durft er

vijandig acht; hij heeft de stoutheid den persoon des Konings in het woelen en wroeten der partijschappen te betrekken en te zeggen, *welk gedeelte* zijner onderdanen de liefde heeft des Konings; hij gaat verder nog, en kondigt hun allen, die niet met de koalitie stemmen, het lot aan, dat hun van haar te wachten staat.

Ziehier wat dat *enfant terrible* durft verklappen in zijn laatste Nummer:

De leus omschrijft hij aldus: «Met God, voor Protestantisme, voor Vaderland en Oranje!» Protestantismus, Vaderland en Oranje zijn dus één! Wat in die woorden steekt, willen wij nog niet daaruit ontwikkelen.

Wie vereenigen zich niet met de leus der faktie? Het antwoord luidt: «De vijanden van onze Godsdienst, de tegengestanden van Oranje, de partijgenooten van het voormalige Ministerie.»

Wie hebben het hart des Konings? Men make het antwoord op uit de navolgende woorden van het *Kronijkske*: «De Koning heeft aanvankelijk gedaan wat hij kon, om aan het dringend verlangen Zijner geliefde landgenooten te voldoen.» Derhalve, zij die behooren tot de koalitie, die, onder het voorwendsel van godsdienst tegen het ministerie-Thorbecke te veld is getrokken, die zijn «de geliefde landgenooten» des Konings! 't Gaat ver, zoo iets te durven schrijven.

En nu, het lot dat hem wacht, die ook maar aarzelt voor het tegenwoordig ministerie te stemmen? Dat lot is niet heel malsch. Men leze en overweeg: «Neen, duizendmaal neen. — Dien de keuze twijfelachtig is, hij is geen Nederlander; wij moeten hem uit onze kringen verbannen; hij heeft hier geen Vaderland!» Die derhalve niet voor het ministerie stemt, hij houdt op Nederlander te zijn, en spoedig wordt hem liet regt ontzegd Nederland zijn Vaderland te heeten!

Vraagt men nu of zulke waanzinnige praat niet in den wind verdient geslagen te worden, dan antwoorden wij: Neen, geenszins! 't Is nu twee jaren geleden, dat het *Kronijkske* profeteerde dat gebeuren moest en gebeuren zou, wat nu reeds gedeeltelijk gebeurd is. Dat verplicht ons meerdere waarde te hechten aan zijne dolhuispraak, dan zij oppervlakkig schijnt te verdienen.

Volgens den *Fakkelt* is te Utrecht het Hoofdbestuur gevestigd van eene *Algemeene Nederlandsche Vereeniging*. Dat is te Utrecht geschied, waar «de kerkelijken en de politieken» het initiatief genomen hebben tot het Nederlandsch straatrumoer, waarvan wij in de laatste weken getuigen zijn geweest, mijkens een van daar uitgegaan stuk, dat wij morgen, als historisch document, openbaar zullen maken.

Aan het hoofd der genoemde *Vereeniging*, schijnt te staan de heer Drieling, werkzaam lid van *Unitas*, die zich evenwel onderscheiden heeft door zijne pogingen om België te protestantizeeren, en die nu er op uit schijnt in Nederland hetzelfde regt van godsdienstige vrijheid aan de Katholieken te ontnemen, waarvan hij een zoo ruim gebruik maakt ten behoeve der Protestanten in het katholieke België. Op dit oogenblik wordt, naar men van onderscheidene kanten verneemt, Nederland overstrooft met circulaire, door dien heer ondertekend, betrekking hebbende tot de op handen zijnde verkiezingen. Opmerking verdient het, dat de naam van den heer Drieling voorkwam onder de namen der personen, die, volgens de *Kerkelijke Courant*, het Utrechtsche adres aan den Koning zouden hebben aangeboden — indien men het niet liever per post verzonden had.

In verband met het bovenstaande verdient *ad notam* genomen te worden, dat, naar algemeen verzekerd wordt, hier ter stede eene nieuwe *Kiesvereeniging* tot stand gekomen is. President van die *Vereeniging* zou zijn de heer predikant ter Haar; sekretaris de heer predikant de Voogt; beiden leden van *Unitas* en van de deputatie, die het Amsterdamsche adres den Koning hebben aangeboden.

Wij onthouden ons voor heden van alle *aanmerkingen* op de boven medegedeelde, zeker niet onbetrekkende feiten.

De heer van Hall

gedaan om het vertrouwen der natie te verdienen en eene Kamer in zijn zin te verkrijgen? zou eene ijdele vraag zijn. Het ministerie Donker-van Hall heeft niets gedaan dan:

- »10. Dadelijk de vertegenwoordiging naar huis te zenden, en
- »20. Vijf dagen later de Tweede Kamer te ontbinden.
- »Wat heeft het ministerie Donker-van Hall beloofd?
- »Drie dingen:
- »10. Dat het de Grondwet niet zou schenden
- »20. Dat het «billijke bevrediging» zou verschaffen, aan «een groot gedeelte der natie.»
- »30. Dat het eene aan de rigting van het vorig ministerie en de vorige Kamer tegenovergestelde rigting zal volgen.

»Het is een voor den geest van dit ministerie betekenend feit, dat het zelf noodig oordeelt de geruststellende verzekering te doen voorafgaan, dat het de Grondwet niet zal schenden. Het ministerie Donker-van Hall begreep dus, wat men van het kon verwachten. Het gaat een vermoeden tegen, dat een konstitutionneel ministerie nooit kan opwekken. Het toont, dat het zijn aanzijn beschouwt als een anormaal iets, als eene omwenteling van stelsel.

»Niet minder betekenend is de belofte der «billijke bevrediging» aan «een groot gedeelte der natie». Een groot gedeelte der natie bevredigen is een ander groot gedeelte niet bevredigen, is de roeping van Gouvernement, van de bezorging, behartiging en bewaking aller belangen, van het welzijn des lands, des volks, zonder onderscheiding of begunstiging van deelen of bijzondere partij- of secte-belangen, miskennen. Partijchap wekt partijchap. Men bevredigt niet een deel der natie, zonder de eenheid der natie, de gemeenschappelijkheid der nationale, der gemeene lands-belangen, te breken en te krenken.

»Het ministerie-Donker-van Hall zal eene rigting volgen tegenovergesteld aan de rigting van het vorig ministerie en de vorige Kamer. Dit is te zeggen, het zal zijn anti-Thorbeckiaansch, gelijk het zal zijn anti-constitutionneel, zoo ver als dit, zonder regtsreeks de Grondwet te schenden, mogelijk is. Het is begonnen met eene inconstitutionnele sluiting, eene inconstitutionnele ontbinding, eene inconstitutionnele acte van beschuldiging tegen zijne voorgangers. Ratificeert de natie deze eerste proeve van zijn bestuur, door eene Kamer zamen te stellen in zijn zin, dan zal het op dezen weg, in deze rigting, voortgaan.

»Dit zullen de verkiezingen uitmaken.

»Het is niet de vraag, of er Bisschoppen zullen komen of niet? het is niet de vraag, of het ministerie zal heeten het ministerie Thorbecke, of het ministerie Donker-van Hall?

»Het is de vraag:

»Of Nederland zal willen blijven een land van constitutionnele vrijheid en stoffelijke welvaart?

»Of Nederland niet iets meer verlangt, dan eene verzekering, dat zijne regering de Grondwet niet zal schenden?

»Of Nederland zal verkiezen godsdienstige partijchap aan te nemen, als de grond van zijn politiek bestaan?

»Of Nederland verlangt, dat de eenheid der natie en de gemeenschappelijkheid der algemeene landsbelangen gebroken worde, om partij-belangen, of partij-vooroordeelen van een deel des Nederlandschen volks te bevredigen?

»Of Nederland het beschouwt als een waarborg voor zijn nationaal geluk en nationaal belang, voortaan geregeerd te worden, in eenen zin en eene rigting juist tegenovergesteld aan den zin en de rigting, waarin het geregeerd is onder het vorig ministerie en de vorige Kamer?

»Deze vragen behooren de kiezers bij het uitbrengen hunner stem voor den geest te hebben.

De *Zulphensche Courant* valt den afgetreden minister van Buitenl. Zaken, den heer baron van Zuylen van Nyevelt, op eene onwaardige wijze aan. Met genoegen zien wij dat de heer van Zuylen daartegen opkomt in het volgende schrijven:

»Aan de Redactie der *Zulphensche Courant*.

»Mijnheer de Redacteur!

»Ik lees in uw dagblad van 30 April een zoogezegd uittreksel uit twee brieven, de een dezer door mijn voorganger, de ander door mij gericht aan Z. M. gezant te Rome. Gij laat, op deze verminkte mededeeling, den uitroep volgen: *dus spraken Nederlandsche ministers!*

»Ik erken in die mededeeling niet, hetgeen door mij is geschreven. Ik ben mij zelven bewust en durf, met een gerust geweten, voor God en voor de menschen verklaren, nooit een woord gesproken, nooit een regel geschreven te hebben, het Nederlandsche gemoed onwaardig.

»Ik begrijp uw toelag om, juist op dit oogenblik, smaad en schande te werpen op mijn naam en op mijn karakter. Gij zult, hoop ik, wederkerig beseffen dat ik er, juist nu, meer dan immer prijs op stellen moet, dien naam en dat karakter, ook voor uwe aanranding, onbesmet te bewaren.

»Ik moet dus opkomen tegen dezen nwen aanval. Niet door smaad met smaad te vergelden: maar door te verzoeken, des noods, uit naam der goede trouw, te vorderen dat, in uw eerstvolgend nummer, behalve deze

brief, worde opgenomen het geheele stuk waarop door u wordt gedoeld, zoo als het in de *Staats-Courant* onder n°. 16 voorkomt.

»Ik vrees niet dat de onpartijdige lezer, wetende dat het geldt een schrijven van zeer vertrouwelijk aard, om den gezant bekend te maken met de redenen, welke den Koning hadden bewogen hem tijdelijk terug te roepen, daarin iets aantreffe, onwaardig te zijn geschreven door een Nederlandsch Minister, waardig om hem, die zijne overtuiging verre stelde boven het behoud der hoogste staatsbetrekking, thans ook nog te ontzeggen wat hem boven alles dierbaar is: een eerlijk, vaderlandsch hart.

»4 Mei 1853. J. P. P. VAN ZUYLEN VAN NIEVELD.

Men zal aan den Indiër niet de bevoegdheid willen ontzeggen, om te oordeelen over de mindere of meerdere bekwaamheid en zaakkennis der personen, die in de Tweede Kamer het krachtigst zouden kunnen opkomen ter handhaving van de belangen onzer overzeesche bezittingen. Naar zijn oordeel verdienen uit dien hoofde in aanmerking te komen de navolgende heeren: Mr. B. W. A. E. baron Sloet tot Oldhuys, Dr. W. R. baron van Hoëvell, J. J. Roehussen, D. C. Steyn Parvé, Jhr. J. P. Cornets de Groot van Kraaijenburg, J. Penning Nieuwland, gepensionneerd generaal-majoor van het Indische leger.

Wij haasten ons niet, om van de smaad- en schandliteratuur der laatste weken een historisch-kritisch overzicht te leveren; die arbeid blijft nog een poosje verschoven. Wat wij liever onverwijld willen doen, dat is onze dankbare hulde brengen aan die regtschapene en helderdenkende mannen onder de predikanten van Nederland, die, zich meester blijvende te midden van de opgewondenheid, daaraan weerstand hebben weten te bieden, en er zich niet her- en derwaarts door lieten slingeren. 't Is bemoedigend, dat zulke predikanten, dat mannen als Kerkhoff, als van Gilse, als Labberton, als Loman, als van Koetsveld, als Winkler Prins, niet tot de uitzonderingen behooren. Doch geene mindere aanspraak op onze achting en erkentelijkheid hebben daarom die enkele mannen, die, in plaats van tot tweedragt en burgertwist op te wekken, de taal des gezonden verstands, des regts en der liefde hebben doen hooren. En weet het gansche land, weet gansch Europa, welk droevig schouwspel Nederland in de laatste weken heeft opgeleverd; het wete dan ook dat dezen en genen van de achtingswaardigsten onder de predikanten den moed hadden, om hunne stem te verheffen tegen den hartstogtelijken onzin, waarmede de menigte misleid en bedrogen is geworden — een moedbetoon, dat niet zonder invloed is gebleven op de zoo zeer verontruste gemoederen. Eere en dank zij hun daarvoor gebracht door ons, door allen die het wel meenen met het Vaderland!

Wij noemden onder hen, welken die eere en dank toekomt, den heer predikant van Koetsveld. Ziehier hoe hij het verklaart, dat de door hem onder den titel: *Het licht op den kandelaar. Een woord van ernst en vrede*, uitgegeven Leerrede, eenen zoo diepen indruk maakte:

»Wien het nu, — vooral wanneer in later dagen deze preek iemand in handen komt, — vreemd dunkt, dat zij boven anderen de aandacht der gemeente boeide, hij bedenke, hoe gewichtig het oogenblik was; waaraan zij haar belang ontleende: de Zondag tussehen de beide interpellatiën in onze Tweede Kamer, daags vóór de terugkomst van onzen vorst uit de hoofdstad, te midden der spanning; die den val van een magtig ministerie besliste. Mij voorbereidende om in een zoo beslissend tijdsgewricht tot mijne gemeente te spreken, kwam mij het woord van eenen aartsbisschop te binnen, die onder de jongste woelingen van het magtige Frankrijk de geestelijkheid opwekte, om door de staatkundige hartstogten zich niet te laten medeslepen, en haar herinnerde, dat de kerk eene stad is, hoog boven dit gewoel op eenen berg gelegen, zoodat het de roeping is der godsdienst, van daar alleen af te dalen, om onder de strijdende menigte den vrede te verkondigen. En ik schaamde mij niet, bij de zoo zeer bestredene zaak der Bisschoppen, van eenen bisschop te leeren.

Over de geweldige bestrijding, welke het goed regt der Katholicken op eene eigene kerkregeling te ondergaan heeft gehad, laat hij zich aldus uit:

»Onze wenschen. — Terwijl er eene stem van duizenden bij duizenden opgaat in deze dagen, eene stem, die wenscht, die vraagt, die eischt zelfs, wat de protestantsche Nederlander beschouwt als zijn goed en natuurlijk regt, — rekende ik het niet overbodig, hier, met het Evangelie vóór ons, nog eens kalm en onpartijdig te vragen, wat wij in den echt protestantschen geest wenschen moeten en vragen mogen.

»Zullen wij wenschen en vragen, dat onze Kerk, als in de twee vorige eeuwen, de heerschende zij, en alle andere godsdiensten, inzonderheid de Roomsche-Katholieke, alleen geduld worden? Maar wat wilt gij het onmogelijke? Het zou slechts de prijs kunnen zijn van een bloedigen burger-oorlog, eene kroon, die de meest

ontcereu zou hem die ze behaalde, en wien ze toch spoedig van 't hoofd vallen zou.

»Of zullen wij dan ten minste aan de Roomsche-Katholieke Kerk onder ons de vormen voorschrijven, waaronder zij mag voortbestaan, om op gelijken voet met de onze te leven? Maar wat anders zou dit wezen, dan dezelfde eisch in andere woorden? Zouden wij dulden dat men ons zoo overheerschte? Hebben wij te oordeelen, die buiten ons zijn? En gaat 't ons aan, wat naam hunne bestuurders of herders dragen; wat eere men hun in den kring hunner gemeente bewijst, of wat voordeel men hun toebrengt?

»O! vergeten wij toch nooit, dat hij die de hand steekt in het rad des tijds, om het te doen terug in plaats van voorwaarts gaan, de hand wel kwetsen, maar het rad niet weêrhouden kan. En dat de Almachtige ons besteed heeft voor onze eeuw, gelijk onze eeuw voor ons; zoodat reeds een oude wijze teregt zeide, dat het de vraag der wijsheid niet was: *Wat zijn vorige dingen beter geweest dan de onze?* — En terwijl wij zelf het voorrecht genieten der algemeene godsdienstvrijheid, door onze vaders zoo duur gekocht, laat ons die ook met volle ruimte aan anderen gunnen.

Welke brave en kordate taal, terwijl echter nog de geest des onregts en des opstands wild door het gansche gebouw van den Nederlandschen Staat rondwaarde, en het schier deed kraken op zijne grondvesten! Nog ééne aanhaling ter karakterizeering van den aard der handeling, waarin de volksmenners beweerden, dat «de veerkracht der natie» zich heeft uitgesproken:

»Handelen, dat is in veler oogen, bij geschillen over de godsdienst: haten, vloeken, strijden! Hoevele in deze dagen kennen niet eens de zaak, waar zij voor teekenen; toch heeft de pen in hunne hand, omdat zij denken aan menschen, waar zij woedend tegen zijn. Hoe velen zelfs, bij wie er weinig noodig zou zijn, om het zoo ligte wapen weg te werpen en naar andere te grijpen; ja! die naaf het wachtwoord tot den godsdienst-krijg bijna hijgend uitroepen!... Gaat uit van ons, gij mannen des bloeds! Uw verdediging bederft de beste zaak.

Wij hebben aan deze teekening geen enkel trekje toe te voegen. Arm Vaderland, dat zij zoo treffend van gelijkenis is!

»Men verneemt, zegt de 's Gravenhaagsche *l'Echo*, dat Z. M. op het daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend heeft aan den heer J. Ragut, als ambtenaar bij het kabinet des Konings, terwijl in diens plaats benoemd is de heer Ph. A. L. von Roesgen von Floss.

De heer von Roesgen von Floss dezelfde persoon is als *Sarsena* en als de redakteur van den vuilen, te Delft een poosje uitgegeven, *Frondeur*? Zoo ja, dan verdient zijne benoeming tot ambtenaar bij het kabinet des Konings als een veelbetekenend teeken des tijds aan gemerkt te worden.

De herderlijke brief van de algemeene synodale commissie der Nederlandsche hervormde kerk aan de Christelijke hervormde gemeenten in Nederland, den 22 April gedagteekend, is nu algemeen verkrijgbaar gesteld. De brief heeft op de zoo veel besproken invoering der bisschoppelijke hiërarchie in ons vaderland betrekking, en ten doel bij de gemeenten datgene in gedachten te brengen, wat haren godsdienstigen en kerkelijken ijver, zoo veel noodig, *bekrachten, bezadigen en heiligen* kan. Dit stuk, met wijze bedachtzaamheid, hoogen ernst en echt christelijke liefde opgesteld, is eene door dachte lezing en behartiging dubbel waardig.

De synodale commissie maakt bekend, dat zij de eel heeft gehad den herderlijken brief bij een eerbiedig adres Z. M. den Koning den 29 April aan te bieden, en haar vertrouwen uit te drukken op het besef van heilige roeping en plicht, dat in de borst van onzer koning leeft, ter bescherming en handhaving der vrijheden en regten der protestantsche Kerk, overeenkomstig de bepalingen der grondwet. Z. M. heeft die commissie op eene vereerende en alleziens welwillende wijze ontvangen.

(*Amst. Courant*)

Men leest in het *Journal de Bruxelles*:

»Ter gelegenheid der reis van de Koningin-Moeder der Nederlanden, naar Weimar ter bijwoning van het huwelijk van Prins Hendrik, waarna zij zich zal begeven naar Warschau, ten einde eene zamenkomst te hebben met haar broeder, den Keizer van Rusland — leest men in het nieuwe Haagsche dagblad, de *Grondwet*, het volgende: »In eenige wel onderrigte kringen meent men te weten, dat deze zamenkomst in verband zou staan met onderhandelingen en besluitten, welke op den gang der zaken in Holland van gewichtigen invloed kunnen zijn.

»Zulks brengt ons eene omstandigheid uit de regering van Willem I te binnen, aan wien de Keizer van Rusland in der tijd vertoogen heeft doen toekomen over de politieke gedragslijn, door dien vorst ten aanzien der Belgen gevolgd. Dit gedrag van den Czaar, in een tijdvak reeds ver van ons verwijderd, zal echter geen verwondering baren, als men weet dat de groote Mogendheden, toen

zij te Aken vereenigd waren, besloten om den Koning der Nederlanden aan te manen zich te onthouden van alles wat den geest der Belgen van hem zou kunnen vervreemden. Den Prins von Metternich was de last opgedragen den ouden Koning met de inzichten der Mogendheden bekend te maken. Men wil dat deze diplomaat Willem I herinnerde wat er gebeurd was met Jozef II en hem hetzelfde lot voorspelde.

Wij lezen in de Grondwet:

's GRAVENHAGE, 7 Mei.

„Te Utrecht is tot stand gebracht eene hoofd-vereeniging ter bevordering van de protestantsche belangen bij de verkiezingen.“ Aan het hoofd daarvan staat de heer Drieling. Die vereeniging heeft bereids over het geheele land duizende cirkulaires verspreid, om het door haar voorgestelde doel te bereiken.

„Het wordt alzoo, bij de aanstaande verkiezingen, niet de vraag, welke politiek men voorstaat, maar zijt gij protestant, of liever: zijt gij dweepziek protestant, die Katholijken en Israëlieten voortaan slechts wilt dulden?“

„Waakt, verstandige kiezers! voor het behoud van uw Vaderland. Door de politieke handeling der verkiezingen te helpen ontaarden in eene godsdienstige, zult gij het land in twee partijen scheuren, waarvan de gevolgen onberekenbaar zijn.“

„Te Deventer zijn voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal door de beide kiesvereenigingen als kandidaten voorgesteld: de afgetredene Jhr. C. M. Storm van 's Gravesande en Mr. J. R. Thorbecke.“

„Naar wij vernemen heeft de Synodale Commissie, bij een geleidende brief, aan de respectieve kerkbesturen in Nederland verzocht, om van den herderlijken brief, waarvan wij in ons jongste No. gewaagden, zoo spoedig doenlijk van den kansel een korten inhoud mede te deelen; en tot de lezing en verspreiding van dien brief aan te bevelen.“

„Wij hopen, dat de getrouwe nakoming van deze uitnoodiging er krachtig toe moge bijdragen, om de oogen te openen aan de natie, die, bij de aanstaande verkiezingen, nog altijd onder den verderfelijken indruk van godsdienst-veete wordt gehouden.“

Bewijs van verdraagzaamheid en vrijzinnigheid van den heer Stolte, gewezen Lid van de Tweede Kamer.

De heer Stolte, die door de vrijzinnige en Katholieke kiezers der hoofdstad, als afgevaardigde is gekozen, heeft zijne Katholieke leveranciers bedankt, met eigen mond verklarende, dat het was omdat zij Katholiek waren, er bijvoegende de voorwaarde, dat zij de leverantie terug zouden krijgen, indien zij zorgden dat de benoeming van de Bisschoppen geen voortgang had. Wat dunkt U, Kiezers der hoofdstad, van zulk een wijsheid in een afgevaardigde, die ook aan de Katholieken zijne benoeming heeft te danken?

(Dist.)

Men leest in de Echo Universel:

„Er is eene wonderlijke overeenkomst tusschen het politiek systeem der nieuwe ministers van Z. M. den Koning der Nederlanden en die van H. M. de Koningin van Spanje. In Holland heeft het nieuwe ministerie zijn komst aangekondigd door het sluiten der Kamers. In Spanje zijn de zittingen der Kortjes geschorst. In Holland is de ontbinding der Tweede Kamer op de sluiting gevolgd. In Spanje is de zitting, nadat zij pas geopend was, dadelijk weder gesloten. Op de sluiting is ten onzent het zoogenoemde ministerieele programma gevolgd. Het bewind der Koningin van Spanje is op dezelfde wijze te werk gegaan. Het ministerie van Hall heeft, zegt men, aan de koninklijke ministers des Konings, een cirkulaire gezonden, de vestiging eener politieke inquisitie ten doel hebbende. Het ministerie Lersundi heeft in denzelfden geest een cirkulaire aan de gouverneurs doen toekomen. Al die daden zijn elkander in Spanje en in Nederland in dezelfde orde opgevolgd, met een tusschenruimte alleen van vijf dagen. Het Spaansche ministerie is den 14 en het Hollandsche den 19 April uit de hoofdstad gekomen. Zoo er eenig onderscheid bestaat, men zou het moeten zoeken in den nog meer konstitutioneelen zin van het ministerie-Lersundi, 'twelk eerst zich heeft overtuigd van de vijandige stemming der Kortjes, alvorens de zitting te sluiten. Ons kabinet heeft niet eens noodig geoordeeld van de gezindheid der tegenwoordiging de proef te nemen, en sloot de Kamer onmiddellijk. Sommige dagbladen zijn onnoozel genoeg om te vertellen, dat met het ministerie-van Hall een volmaakt nationaal en Nederlandsch gouvernement op 't kussen is gekomen.“

Naar men verneemt, zegt de Gemeentestem, is de zo lang verwachte scheiding van Loon op Zand en Kaatsheuvel op handen.

Z. M. heeft benoemd tot burgemeester der gemeente Amsterdam, Mr. H. Prové Kluit; alsmede benoemd tot officier

bij de arr. regib. te Groningen, Mr J. C. F. baron d'Aulnis de Bourouill, thans substituit-officier.

De Koning heeft vergund het stoomschip Cycloop, onder bevel van den luitenant-ter-zee der 1ste klasse H. Camp, thans te Willemsoord, in dit jaar te bezigen tot het afhalen van den eersten haring.

De schoenerbrik Makassar, onder bevel van den luitenant-ter-zee der 1ste klasse Jhr. A. Klerck, en de schoener Atalante, onder bevel van den luitenant ter zee 2e kl. N. M. J. Kroef, zijn bestemd om de haringvloot te begeleiden en te bewaken. Beide deze bodems worden te Willemsoord voor de reis gereed gemaakt.

De vrijzinnige kiezersvereeniging te Arnhem heeft den 6 dezer met eenparige stemmen tot definitieve kandidaten voor het lidmaatschap der Tweede Kamer gekozen: de heeren Mr. P. P. van Bosse, oud-minister van Financiën en van de Zaken voor de Hervormde en andere Eerediensten, en Mr. W. H. Dullert, oud-voorzitter der Tweede Kamer.

De vereeniging: Redding door bezuiniging, te Zutphen, heeft tot definitieve kandidaten voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer benoemd: de heeren Mr. W. H. Dullert, te Arnhem, en Mr. J. P. P. baron van Zuylen van Nyevelt, te Arnhem.

De heer S. A. de Moraaz is en blijft gezond, om, even als in 1848 en 1850, de betrekking van lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, voor het hoofdkiesdistrikt Alkmaar te aanvaarden, zoo hij andermaal door het vertrouwen der kiezers tot de bedoelde betrekking mogt worden geroepen.

Uit Maastricht meldt men, dat de afgetreden minister, de heer Strens, heeft verklaard zich de kandidatuur voor het lidmaatschap der Tweede Kamer, voor het hoofdkiesdistrikt van Roermond, te zullen laten welgevallen.

Men verneemt dat in het kiesdistrikt Amersfoort als kandidaten worden gesteld de heeren: Mr. A. W. Engelen, S. van Walchen; in het kiesdistrikt Almelo, de heeren: Baron W. R. van Hoëvell, Mr. M. J. de Man; en in het kiesdistrikt Gouda, de heeren Mr. G. M. van der Linden, en Mr. L. Metman.

Volgens opgave van het Ministerie van Financiën is aan de verschillende kantoren van 's Rijks akcijnsen over de maand April jl., op nieuwe rekening ontvangen aan suiker-accijns in hoofdsom, opcenten en zegel, een bedrag van f 631.75 cents.

BIJENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 7 Mei. De prorogatie der zitting van het Wetg. Ligchaam voor nog eenige dagen begint meer en meer waarschijnlijk te worden.

In de zitting van gisteren heeft het Wetgevend Ligchaam, te gelijk met vele andere wets-ontwerpen van plaatselijk belang, dat betreffende de jury, aangenomen.

— Te Parijs loopt het gerucht dat het Keizerlijk bewind voornemens is eerlang een voorstel te doen tot wederinvoering van de doodstraf voor politieke misdrijven. Men weet dat na de Februarij-revolutie van 1848, de toepassing dier straf voor gezegde wandaden, op voorstel en aandrang van Lamartine is afgeschaft.

— De begrafenis voor den heer Donoso Cortes heeft heden alhier plaats gehad met al den grootschen luister door de kerk van de dienst der overledenen verordon. Behalve de leden van het korps diplomatiek, en vele der hooge staatsbeambten van Frankrijk, alsmede twee adjudanten des Keizers in een hofrijtuig gezeten, heeft men in den lijstoet personen van onderscheiden rang en betrekking, zoo Franschen als vreemdelingen opgemerkt, o. a. de heeren: Guizot en Molé, den markies de la Roche-Jaquelin, de graaf Duchatel en de Salvandy. Vooral heeft de maarschalk Narvaez in groot uniform de bijzondere aandacht getrokken.

— Men verhaalt dat de prins van Joinville aan den Sultan van Turkije het aanbod heeft gedaan het bevel te voeren over de Turksche vloot, in geval van eenen oorlog met Rusland. (2)

MADRID, 1 Mei. Het officieele blad bevat een koninklijk besluit, hetwelk aan de betrokken ambtenaren der administratie van 's rijks middelen tien percent toezegt van hetgeen de indirekte belastingen voortaan in een jaar boven de raming zullen opbrengen. Deze tien percent zullen naar een in het besluit bepaalden maatstaf tusschen de ambtenaren in de provincie, alwaar de meerdere opbrengst is verkregen, en tusschen de ambtenaren van het hoofdbestuur worden verdeeld, derwijze dat gene verre het grootste gedeelte ontvangen zullen, terwijl de minister van Financiën het hem toekomende aandeel aan de schatkist afstaat. Het besluit eindigt met de gebruikelijk geworden verklaring, dat van deszelfs bepalingen van regeringswege aan de Cortes in hunne eerstvolgende bijeenkomst rekenschap zal worden gegeven.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 7 Mei. Uit geheel Zuid-Duitschland ontvangt men bevreemdende berigten nopens den stand van het wintergraan; indien het tegenwoordige warme weder blijft aanhouden, zal men met zekerheid op eenen gezegenden oogst kunnen rekenen.

— Te Rostock zijn eergisteren drie professoren en een advocaat in hechtenis genomen, verdacht van deelneming aan de jongste gebeurtenissen te Berlijn.

— Men schrijft uit Tessin, dat een piket Oostenrijksche soldaten, in de nabijheid van Stabio, op Zwitsersche grondgebied heeft post gevat. Op bevel des bondsraads zal onverwijld het noodige onderzoek worden gedaan over dezen nieuwen vijandselijken maatregel der Oostenrijksche regering.

— Men verneemt, dat de regering van Tessin aan de weggezonden Kapucijner monniken, gedurende 3 jaren een toereikend pensioen wil toestaan.

BERLIJN, 8 Mei. Men gelooft dat de zittingen der Kamers den 14 gesloten zullen worden.

— Het gerucht der aftreding van den minister van justitie is ongegrond.

— De Eerste Kamer heeft de wet op de belasting der spoorwegen, onveranderd zoo als zij door de Tweede Kamer is aangenomen, goedgekeurd.

— Met 1 Julij treedt de verordening, regelende de eenvormige kleeding der hunkoetsiers alhier, in werking.

WEENEN, 6 Mei. Z. H. de Paus heeft aan den Keizer een eigenhandigen brief gezonden waarin hij onzen vorst dank zegt voor de door hem aan de Christenen in Turkije verleende bescherming.

— De Keizer heeft zijne goedkeuring geschonken aan het ontwerp tot uitbreiding dezer hoofdstad.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 Mei. In de Kamer van Vertegenwoordigers is gisteren de beraadslaging voortgezet over het voorstel der regering betreffende de organisatie des legers. Het schijnt niet twijfelachtig meer, of het voorstel zal aangenomen worden.

STADSNIUWS.

In de 220ste Staats-Loterij zijn in de 2e Klasse bij de 1e Trekking prijzen van f 1000 of daarboven te beurt gevallen aan No 12953 f 1250, No 256, 9189, 16007 en 1950s ieder f 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 9 Mei.

BEVALLEN (4 Mei): G. L. C. A. van Rijn, geb. Walraven, D. — (5 Mei): Vrouwe F. T. G. W. Roeters van Lennep, geb. van Marle, Z.

OVERLEDEN (9 April): J. P. IJsseldijk, geb. Ferguson. — (3 Mei): M. Koelewijn, wed. H. Wesseling, 59 j. — (4 Mei): Mr. J. J. Uijterwerf Sterling. — A. E. Kellewink, 7 j. — J. Zindler, 49 j. — (5 Mei): M. S. Lodewijks, Jr., 11 m. — S. J. Haverkamp, wed. E. Begemann, 70 j. — (6 Mei): F. G. van der Star, 4 m.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 9 Mei.

GRAANMARKT.

Tarwe tot ruim vorige prijzen met veel handel, aan cons. verkocht: 129, 130 & b. Pools. f 306, 315; 126, 138 & dito f 292, 300; 126 & dito f 287; 150 roodb. dito f 290; 129 & Eng. f 260; 132 & Petersb. Kubanka f 290; 124 & Odessa dito f 265.

Rogge tot vorige, in enkele gevallen iets hogere prijzen met belangrijke handel; verk. in Entrepot 123 & Burgos f 187; 117, 118 & N. Arch. f 171, 173, 117, 118, 119 & N. P. tersburger f 170, 172, 174; 118 & O. Gedroogde f 169.

In cons.: 123 & Holst. f 200; 122 & Brab. f 203; 122 & Pruiss. f 200; 119 & Odessa f 183; 123 & Amerik. f 195.

Gafel en Haver zonder handel. Boekweit, prijshoudend: 118—123 & Holsteinsche f 212—227, 114 & Fransche f 167.

Op 9 raten Olie dadelijk 63½; Sept. en Oct. 63½; Nov. 64. Raapolie op 6/w. f 37; Vliegend f 36; 10. Mei ek. 38; Sept. f 37, 1, 6½; Oct. f 37½, 1, 6½; Nov. f 37½, 1, 6½; Dec. f 37½, 1, 6½. Lijnolie op 6/w. f 30½; Vliegend f 29½. Hennepolie op 6/w. f 37½; Vliegend f 36½.

LONDEN, 7 Mei. KOFFIJ. Van Native Ceylon zijn 1000 balen tot 46 a 46 s. 6 d. voor goed ordinair omgezet. De meeste houders blijven hogere prijzen vorderen. Plantage soorten ferm op vorige prijzen.

SUIKER. Ruwe. Tengevolge van talrijke arrivementen aan de Kust waren de omzettingen van zeilende partijen van groot belang. Zes ladingen Havana ca. 10,000 kisten zijn afgedaan, als: No 9½ a 10 tot 20 s. 9 d., No 11 a 11½ tot 21 s. 6 d., No 14½ tot 24 s. 3 ladingen Fernambuc en Bahia ca. 12000 zakken tot 18 s. 6 d. a 19 s.; 1 lading van 520 kist. Bahia tot 20 s. — Geraffineerd. Hollandsche Crushed fermer en meer gevraagd.

THEE zeer gunstig gestemd. Ordinaire Congo 11 a 11½ d. RIJST steeds zonder levendigheid.

SPECERIJEN. Foely en Notenmuskaat zijn hooger betaald. Peper onveranderd. Krenten iets meer gevraagd. Rozijnen met veel omgang op speculatie.

TALK stil en iets lager. Prima Petersburger 47 a 47 s. 3 d. GRAANMARKT. De aanvoeren van vreemde Tarwe waren

zeer aansienlijk, de prijzen waren 1 s. lager met meer handel. Garst flauw. Haver met weinig omgang.

VREMARKT, in alle soot ten was de markt zeer flauw. De prijzen van *Runderen* en *Schapen* blijven echter onveranderd. *Kalveren* en *Varkens* hebben daarentegen eene verlaging van 2 d. ondergaan.

BOTER met belangrijke aanvoer lager in prijs. Vriessche is verkocht van 94 tot 96 s.; Hollandsche 90 a 94 s.; Geldersche 90 a 92 s. — Kias minder gevraagd. Goudsche 36 a 48 s.; Edammer 46 a 56 s.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	7 MEI 4 1/2 u. geb.	9 MEI 4 u. geb.
NEDERL., Werkel. Sch. a 2 1/2 pCt.	63 1/2	63 1/2
Dito Dito	75	75
Dito Dito	94 1/2	94 1/2
O. I. Leening 1844	4	4
Amortis. Syndic.	3 1/2	93 1/2
Handel-Maatschappij	4 1/2	93 1/2
Aand. Rijn-Spoorweg.		
Aand. Holl. S. M.		
Obligatien	101 1/2	
Belg., Obligatien 1844		
Cert. bij de Belg. Bank. 2 1/2	52 1/2	52 1/2
Dito bij Rotsch en Volksw.	76	76
FRANKRIJG., Obligatien 3	24 1/2	24 1/2
SPANJE Nieuwe	1	47 1/2
Dito	3	43 1/2
Dito Binnenl. a 6/m.	43 1/2	43 1/2
Coup. Bewijzen.	6 1/2	6 1/2
Amortisable Schuld	5 1/2	5 1/2
PORTUGAL te Londen	5	41 1/2
Dito Dito	4	39 1/2
Rusl. bij Hope 1798 en 1816	5	108 1/2
Dito Dito 1828 en 1829	5	107 1/2
Cert. bij d°. 1834 en 1833		97 1/2
Dito	4 1/2	101 1/2
Dito bij Hope	4	92 1/2
Dito bij Stieglitz en C°.	4	91 1/2
Dito bij M. 5de Serie	4	
Cert. te Hamburg	5	
Inschrijving in Assignat.	6	
Cert. van dito		
POLEN, Certificaten	4	
Dito Aand. a d. 500		
Dito met Lot. a 500		
AMERIKA, Bank-Actien		
Prussien, Aand. met Lot. R. 50 /		
OOSTERRIJK, Metalliek	5 pCt. 83 1/2	83 1/2
Dito 1847	2 1/2	42 1/2
Dito 1851	2 1/2	42 1/2
Dito 1849	5	93 1/2
Ween. Bank bij Gallen C°.	5	87
Dito	4	70 1/2
Letter B	5	93 1/2
Aand. met Loting d. 500		
Nieuwe dito	230	40 1/2
NAPLES, Cert. Lahn en Bouwer 5 pCt	99 1/2	
BRAZIL te Londen 1824	5	
Dito Leening 1843	5	
Dito 4200		
PERU	5 1/2	26 1/2
MEXICO Nieuwe	3	26 1/2
VENEZUELA a d. 100	3 1/2	39 1/2
GRENADA a d. 100	2	21 1/2
Dito Uitgestelde	11 1/2	11 1/2
ECUADOR a d. 100		4 1/2

Louis. 5 pCt. 100 1/2; Den. 103 1/2; Grieken 5 pCt. 7 1/2, 1/2.

Onze fondsenmarkt leverde heden algemeen niets bijzonders op, hebbende de prijzen, bij tragen handel, bijna niet gevarieerd.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt, Prolongatie 2 1/2 pCt, Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Paris	2/m. 56 1/2	Livorno	2/m. 39 1/2
Bordeaux	2/m. 56 1/2	Napels	2/m. 81 1/2
Madrid	3/m. 246	Petersburg	2/m. 4 3/4
Cadix	247	Weenen	6/m. 82 1/2
Seville	243	Augsburg	2/m. 35 1/2
Bilbao	244	Frankfort	2/m. 98 1/2
Lissabon	41 1/2	Hamburg	2/m. 35
Porto	41 1/2	Londen	2/m. 11 7/2
Genua	46 1/2	Rotterdam	2/m. 11 80

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 7 Mei. Belg. leen. 2 1/2 pCt. 56, 1840/1842 5 pCt. 99, 1848, 99; Spanje 1—3 pCt. 23 1/2; Binnenl. 3 pCt. 43 1/2; Romeinen 5 pCt. —; Oostenrijk. Metalliek 5 pCt. 86 1/2.

MADRID, 4 Mei. Spanje 3 pCt. 44 1/2; 1—2 pCt. 24 1/2; Cert. Coup. 4; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 7 Mei. Cons. kont. 100 1/2 a 100 1/2; 100 1/2 a 100 1/2; Braz. 100 1/2 a 101; 1829/39 102 a 103; Den. 5 pCt. 104 a 105; 5 pCt. 105 a 106; Echad. 6 a 6 1/2; Griek. 28 1/2 a 29 1/2; Uitgest. 1 1/2 a 1 1/2; Mexico Nieuwe 27 1/2 a 27 1/2; Peru 4 1/2 pCt. N. 88 a 89; Uitgest. 68 1/2 a 69; Rusl. 1822 5 pCt. 119 1/2 a 120 1/2; (N.) 4 1/2 pCt. 104 a 104 1/2; Portugal 5 pCt. — a —; 4 pCt. 39 1/2 a 40 1/2; 3 pCt. — a —; Spanje 1 pCt. 24 a 24 1/2; 3 pCt. 48 1/2 a 49; Coup. cert. 6 1/2 a 6 1/2; Passiv. 5 1/2 a 5 1/2; Holl. 2 1/2 pCt. 65 1/2 a 66 1/2; id. 4 pCt. 93 1/2 a 94 1/2; Venez. 38 1/2 a 39 1/2; Uitg. 16 1/2 a 17 1/2; Wissel op Amsterdam —; Grieken 1824 —; 1825 —.

BERLIJN, 7 Mei. Sch. 8 1/2 pCt. 93 1/2; Loten 169 1/2; Rusl. Stiegl. 4 pCt. 97; Pools. 4 pCt. 95; Loten d. 500 93; Oost. Met. 5 pCt. 89; Amsterdam. zigt 143 1/2; id. 2/m. 142 1/2.

HAMBURG, 7 Mei. Cert. 5 pCt. 103 1/2; Oost. Met. 5 pCt. 95; Spanje 1—3 pCt. 22; Binnenl. 3 pCt. 40.

FRANKFORT, 7 Mei. Met. 5 pCt. 87 1/2; A 5 pCt. 87 1/2; 2 1/2 pCt. 44 1/2; Bank-Actien 1638; Darmst. Loten d. 50 99 1/2; id. d. 25

32 1/2; Badensche Loten d. 50, 101 1/2; id. d. 35, 40 1/2; Nassausche d. 25, 29; Holl. 2 1/2 pCt. 64; id. 4 pCt. 93; Sardiniache 43 1/2; Wissel op Weenen —.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 7 Mei. T. de Meester, Willem en Carel, Banjoe-wangie.

UITGEZEILD:

TEXEL, 8 Mei. A. J. Ouwehand, Hoop, Lissabon.
HEIWOET, 8 Mei. T. van Gelderen, Boreas, Smirna. - T. van Vliet, Vereeniging, Lissabon. - S. Bregeon, Louisa Maria, St. Malo.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 11den April bij Lissabon Anna, kapt. Heeren, van Marseille naar Vlissingen. — Den 21en April op 30° 44' N.B. 38° 45' W. L. Nijjaarheid, Mooi, v. Batavia n. Amsterdam. — Den 25en April. op 39° 14' N.B. 30° 8' W L. Julie Clare, kapt. de Wijn, v. Batavia n. Amsterdam.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 9 Mei in lading naar:

Keulen H. Holst, Coln N°. 2.
Mainz J. Noll, Josephine.
Duisburg W. Keller, Mainz N°. 1.
Manheim C. Scholten, Hoffnung.
Weesl J. M. Kimpel, die Harmonie.
Urdingen & Ruhort P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Duisburg C. Wansing, Geerttruida.
C. Scholten, Hoffnung.

AMSTERDAM, 9 Mei vertrokken:

Keulen H. Hoogeweg, de Hoop.
Rijnhoogte. KEULEN 7 Mei 12 vt. 5 dm.

ADVERTENTIE.

(2860) Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON, mijne geliefde Echtgenoot WILHELMINA JOHANNA HUIJBERS.

AMSTERDAM, den 7 Mei 1853. H. H. PRELLER

(2855) Na een smartelijk lijden van 3 maanden en voorzien van de genademiddelen der H. Kerk, overleed op den 1 dezer, mijn geliefde Echtgenoot P. ENGESMET, gepensioneerde Rijks-Ambtenaar, in den ouderdom van 63 jaren 3 maanden 3 dagen 4 1/2 ure.

Kiezers Vereeniging

DE

GRONDWET.

Bij de verkiezing van zeventien Leden voor de Provinciale Staten op Dingsdag 10 Mei 1853, stelt de Vereeniging aan de Kiesgerechtigden alhier voor, hante stemmen uit te brengen op de Heeren:

Mr. E. J. ASSER. Jhr. Mr. J. VAN LIDDE-
G. C. BOSCH REITZ. KINGE.
Mr. W. D. CRAMER. Jhr. Mr. J. DE BOSCH
H. CROCKEWIT. KEMPER.
Jhr. S. DEDEL. Mr. J. VAN LENNEP.
Mr. B. DONKER CURTIUS. J. LUDEN.
P. C. GALCHER. Mr. J. J. SPLITGERBER.
Jhr. Mr. H. HOEUFFT VAN Mr. P. J. TEDING VAN
VELZEN. BERKHOUT.
Prof. M. DES AMORIE VAN Mr. J. MESSCHERT VAN
DER HOEVEN. VOLLenhoVEN.
A. VAN DER HOOP.

Namens het Bestuur,
B. DONKER CURTIUS, Voorzitter.
(2852) R. DANIEL WOLTERBEEK, Secretaris.

Aan eene R. C. Kostschool in Gelderland, met een klein en bepaald getal Leerlingen, waar ook buiten de lessen ge- stadig Fransch wordt gesproken, kunnen met Ang. a. s. door vertrek van een viertal Pensionnairren, na volein- digde studie, weder zoo veel andere geplaatst worden. Het matige pension, de omvang van het onderwijs in talen en wetenschappen, de bijzondere levendigheid der ouders en de vorderingen der leerlingen mogen tot aan- beveling strekken. Om nadere inlichtingen en prospec- tus adressere men zich franco, lett. M. D. liefst voor 20 dezer aan het Bureau van de Tijd. (2857)

Men zoekt gelegenheid in Gelderland, Noordbra- bant of elders, ter plaatsing van een JONGELING, R. C., trouw, eerlijk en vlijtig van aard, ten studie in het een of ander fatsoenlijk vak te worden opgeleid. Men is geneegen voor inwoning enz. per maand zes gulden te betalen, verzoeke franko brie- ven Letter A aan den Uitgever dezen Courant. Onder hetzelfde Adres wordt tegen Sept. in Haarlem, op een fatsoenlijke stand, tegen den huurprijs van f100 te huur gevraagd: 2 a 4 Benedenkamers, of een fatsoenlijk klein Huis. (2859)

(2856) Bij W. BERGMANS, Boekhandelaar te Tilbur is verkrijgbaar en wordt met goed succes gedebiteerd: ALLEREERSTE AANLEIDING TOT DE KENNIS DER AARDE, met een bekno- chronologisch overzicht der geschiedenis, voor de lage scholen. Prijs per exempl. 7 1/2 Cts., 13/12 75 Cts. 50 exempl. f 2.50.

Duitsche Methode van Doofstommen- Onderwijs.

Ondergeteekende maakt hiermede bekend aan Oud- en Voogden van Doofstomme Kinderen of Pupillen, hij voornemens is met September e. k. eene KOST- SCHOOL VOOR DOOFSTOMMEN op te ritten, waarin niet slechts de gewoonlyke vakken van lat- onderwijs, maar ook het spreken zal geleerd worde- zoo dat zij zich met ieder mondelings kunnen onde- houden. Ondergeteekende durft verzekereren, als er a- hun spraakorgaan geen gebrek is, wat echter zelden ge- val is, zoo als hem de ondervinding geleerd heeft, d- van de 100 op zijn minst 80 goed verstaanbaar zull- leeren spreken, en dat zij, die al reeds op ande- instituten onderwezen zijn, binnen een jaar de spra- genoegzaam zullen magtig worden. Op deze Kotsche- zullen alle, ook diegene worden opgenomen, welke w- gens hoogere ouderdom op andere instituten niet me- geadmitteerd worden. Ouders en Voogden hiertoe gan- gen, gelieven zich ten eersten, wyl het getal v- Elèves 15 niet zal te boven gaan, en zich al reeds eenig- hebben aangemeld, te vervolgen met gefraukeerde brie- ven aan

TUBBERGEN bij ALMELO, H. M. SCHORRECK,
6 Mei 1853. Gepromoveerd Doofstomme-
(2861) Onderwijzer.

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIEK

a 1 en 2 Ct. de Pagina.

De Muzikale Correspondentie te 's Gravenhage

Wijk B. 186.

DUIZEND diverse Muzikwerken uitgegeven, w- getal maandelijks met 30 a 40 nieuwe en klassie- werken vermeerderd.

Door middel van DÉCALQUE, is dit snelle uitga- mogelijk geworden.

Heeren Muzikmeesters in het bijzonder wordt deze goed- koopte Muziek ten dienst van hunner leerlingen aanbevolen.

Buiten inteekening wordt de prijs verdubbeld, m- betaalt alsdan nog niet de helft der prijs van de g- wone plaatsdrukmuizik.

Het Depot, de Cataloge en het Prospectus zijn voo- handen te Amsterdam bij L. Romm in de Kalverstrat- en B. EISENDRATH & Z. Voerburchwal, N°. 216., en voo- bij de correspondanten in alle steden van het Rijk. (274)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen

WOORD

VAN EEN

EENVOUDIG BURGERSMAN,

ZIJNE LANDGENOOTEN,

BIJ DE TEGENWOORDIGE AANBEDEGENHEDEN.

Prijs 20 Cents.

Bij denzelven wordt met succes gedebiteerd:

DE DERDE DEEL

DE KATHOLIEKE

KERKEGELING

IN ONS VADERLAND.

DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM.

Prijs 20 Cents.

Bij denzelven is nog verkrijgbaar:

KORTE OEFENINGEN

VOOR DE

MAAND MEET

TER EERE DER H. MAAGD MARIA.

Met 20 Stonden. voor iedere dag der maand, in 12 afdeelingen, met 12 kaders, in kartonnen bandje.

Prijs 60 Cents, in plaats van f 1.40.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.